

Herreds, by-, og birkefogeder samt -skrivere i Thy-, Salling- og Ommersyssel samt dele af Løver Syssel

Rettelser og tilføjelser, udgave 16. marts 2025

side 63

Laurids Knudsen Skytte, †1682, var delefoged i Ørum len og far til Jens Larsen i Smerupgård, der ikke brugte Skytte/Schytte-navnet. Hans efterkommere blev jævne fæstebønder på Thyholm, heriblandt hans tiptipoldebarn Anna Jensdatter, som blev gift med Jens Jensen Graugaard, der i 1807 købte Graugaard til selveje. Blandt efterkommerne tælles museumsinspektør, forfatteren, historikeren, dr. phil. Esben Graugaard i Holstebro.

side 64

Efter Thomas Lauridsen tilføjes:

Jens Knudsen, 1670-1681

Jens Knudsen, sikkert † 1681, ~ Margrethe Christensdatter Resen, datter af sognepræst Christen Poulsen Resen i Vestervig og Karen Thøgersdatter Holm. Han blev herredsskriver 15.9.1670. Han fik formodentlig tillagt halvdelen af Odgård som løn for sit arbejde som herredsskriver i Revs herred. Odgård i Lyngs Sogn var en dobbeltgård, der i 1600-tallet havde godt 17 tønder hartkorn i tilliggende. Datteren Dorthe Jensdatter var født i Odgård 1673 og døde i Jestrup, Lyngs Sogn, begr. 16. nov. 1749. Hun var gift med gårdfæster i Odgård. Christen Boisen, der var født i Tvolm, Ydby Sogn, døbt den 19. maj 1672, død i Odgård, begr. 4. april 1741. Han var søn af gårdfæster i Tvolm Boi Clausen og Else Pedersdatter. (Thisted Amts Årbog 1967, s. 406.) Blandt Jens Knudsens efterkommere tælles museumsinspektør, forfatteren, historikeren, dr. phil. Esben Graugaard i Holstebro, hvis farmors tiptiptipolde-far var herredsskriver Jens Knudsen. Jeg takker Esben Graugaard for oplysningerne.

s. 64

Søren Villadsen fik bestalling 4.10.1681. (Thisted Amts Årbog 1967, s. 406).

Side 116

Søren Nielsen Wiirnfeldt. Søn af Niels Sørensen Wiirnfeldt til Lerbæk, *1686, † 1762 i Sæby. Gift 2.2.1714 i Sæby med Ide Marie Hermansdatter Gesmell. f. 1688, † 15.12.1773 hos sin søn konsumptionsforpagter Nikolaj Severin Wiirnfeldt i Sæby.

Søren [Müller] Wiirnfeldt, hjemmedøbt på fødselsdagen 16.2.1716, begr. 20.10.1790. 1763-1787 by- og herredsskriver i Thisted. Var landfoged på Læsø 1750 og 1758, hvor han i 1756 havde en strid med birkedommer Samuel Gottfried Meyer og klagede over uberettiget opsigelse. Købmand i Randers. Boede ved sin død hos sin datter og svigersøn justitsråd Emanuel Blom.

Gift 11.12.1753 i Aalborg Vor Frue kirke med Kristiane Isaksdatter Goe (* 2.8.1724 i Æbeltoft, † 29.12.1780, begr. 6.1.1781 i Thisted), datter af farver og købmand i Æbeltoft Isak Hansen Goe. * 1681, begr. 4.6.1773 Aalborg) og hustru Anne Marie, begr. 14.10.1757 Æbeltoft. Søren W. og Kristiane Goe var beslægtede, idet hun var datter af Isak Hansen Goe, som muligvis var søn af den Hans Mikkelsen Goe, * 1650 i Sæby, † før 1690, forpagter på Hagsholm, Palstrup og Sødringholm, Gærum, som var gift med Kirsten Nielsdatter. Kristiane er barnebarn af Kirsten Nielsdatter, og Søren er sønnesøn af Søren Nielsen, som er bror til Kirsten Nielsdatter - altså: Søren farfar er bror til Kristianes farmor.

Aalborg Bispearkiv. Kongelige bevillinger ægteskabsdispensationer. 486 no 216: "Søren Wiirnfeldt Landfoget paa Vort Land Læsø, og Christiana Goe maa udi ægteskab sammenkomme, uanseet at de skal være hinanden udi tredie Lige leed beslegtede. Christiansborg 21 septembr. 1753. Til Sæbye Hospital 10 Rdr." <http://kkermit.dis-danmark.dk/Bispearkiver/bispearkiv-Aalborg.htm>

Kristiane Goe døde 29.12. 1780, begravet 6.1.1781. Der var intet ordinært skifte. 19.1.1781 fik Søren W. kgl. bevilling på uskiftet bo og at skifte med samfrænder. 3 børn:

1. **Niels Wiirnfeld**, hjd. 21.6.1755 Byrum, Læsø. Død som lille.
2. **Niels Severin Wiirnfeld**, døbt 10. søndag efter Trinitatis 1756 Byrum, Læsø, † 1774, begravet 13.10.1774 i Thisted
3. **Ide Marie Wiirnfeld** (* 1760, døbt 26.4.1760 død 10.12. 1812 i Holstebro). Gift 9.8.1793 med **Mogens Rasmussen Stilling** (* ca. 1772, død 4.9.1853, 81 år gl.). Bagermester i Holstebro. Mogens Rasmussen Stilling blev senere gift med Ane Kirstine Hilligsøe (eller Helligsøe). Ide Marie og Mogens R. Stilling fik 3 børn:
 1. Peder Ditmer Stilling, * 1797.
 2. Henrik Nikolaj Stilling, * 1799.
 3. Anne Marie Stilling, *1798.
4. **Anne Marie Elisabeth Wiirnfeld**, * 1757 i Byrum, Læsø, død 28.5.1795 i Randers. Bevilling til stuebryllup, gift 21.5.1785 i Thisted med justitsråd **Emanuel Blom** (født 20. maj 1747 i Holmsbo – 17. februar 1826 i Viborg), generaladjutant, kaptajn, amtsforvalter, 1803 amtmand i Hjørring, 1813 Stiftamtmand i Viborg. 31.7.1815 ridder af Dannebrog. Død 1826. Børn i Bloms 1. ægteskab med Anne Marie Elisabeth Wiirnfeld:
 1. Jan Gustav Blom, * 27.2.1785
 2. Engel Sofie Undall Blom
 3. Peter Blom, døbt 7.8.1791
 4. Hans Jørgen Blom. 16.10.1792
 5. Christian Blom, død 16.4.1794 (0 år)

<https://troldkaer-katteri.dk/wiirenfeldt.html>

mail fra Erik Brejl 27.2.2024

side 183

Morten Hansen

Anne Marie Elisabeth Wirenfeldt (Se byskriver Søren Nielsen Wirenfeldt i Thisted, s. 116) g.m. Emanuel Blom i Randers, gift 2. gang. med Christiane Charlotte v. Arenstorff. Børn af dette ægteskab: Bl.a. Jahna Gustava Blom g.m. byskriver i Skive Morten Hansen.

<https://troldkaer-katteri.dk/wiirenfeldt.html>

mail fra Erik Brejl 27.2.2024

side 203

Laurids Mogensen i Nykøbing var birkefoged omkring 1506-10. Han fik da 38 mk. af rigsråd Niels Clementsen for møllestene og tjære. *Rigsråd Niels Clementsens regnskabsbog, gældsbog 1506-10, Jyske Samlinger 2,1, s. 217.*

side 203

Søren Nielsen var byfoged 1556 og 1558. Han indbetalte da 30 mk. 14 sk. 2 alb., som han var skyldig for sagefald, forlov og fordeling, som han var skyldig fra Pinsedag 1556 til Pinsedag 1558. *Søren Balle, Christian III's Rentemesterregnskaber, bind IV 1557-1558, s. 54.*

side 316

Peder Nikolaj Colds datter Henrica (Henrikke) Kold var gift med generalmajor Frederik Rudbek Christian von Bülow, * 28.10.1744. En af Henrikkes sønner med generalmajoren var Frederik Rudbek Henrik von Bülow, den senere generaløjntant og "Sejrherrn fra Fredericia" i Treårskrigen (da vistnok overgeneral), * 4. febr. 1791, + 16. juni 1858.

side 317

Frans Frederik Wilhelm Carl von Bülow, * 21.6.1788, + 1.5.1868, var søn af oberst, toldforvalter i Flensborg, kammerherre Frans Christopher von Bülow, * 27.6.1757, + 8.3.1835 og Johanne Marie Werner, * o. 1770, + 20.10.1812.

side 364

Herredsfogeden i Lysgaard Herred var i 1506 sikkert Michel. Christen Nielsen i Hørup betalte en god okse for et brev, som han på Viborg Landsting fik på Hørup. Her tilføjes ” Michel foged pro eo” betyder sikkert at Michel mødte for ham. *Rigsråd Niels Clementsens regnskabsbog, gældsbog 1506-10, Jyske Samlinger 2,1, s. 210.*

Tilføjelser i Hids Herred side 377-385 takker jeg Flemming Bæk i Truust for.

side 377

Søren Jensen, 1548

Søren Jensen i Balle var herredsfoged i Hids Herred 24. januar 1548. Han fik da sammen med Anders Bonde i Sørring, herredsfoged i Gjern Herred, brev ad gratiam på Resen Bro, som de skulle vedligeholde med gode, stærke stopler og brofjæl samt rækværker, så den vejfarende ikke ved deres forsømmelse led nogen skade. *Danske Kancelliregistranter 1535-1550, s. 377.*

Jep Lauridsen, 1564, 1581

Han var herredsfoged i Hids Herred 1564. Født senest 1530, søn af Laurids Jepsen og hustru Anne Nielsdatter (Hase). Døde 1585/86. ~ med Kirsten. Boede som selvejer i Resendal, Gødvad Sogn. Fæster af Resenbro fra 1580. Nævnes første gang 18. juli 1564 som herredsfoged (Pergaments samling, PRG-01, Rigsarkivet Viborg, 1508 m.m.). Nævnes sidste gang 24. oktober 1581 (Hids Herreds tingbog 1683-1685, fol. 63a, opslag 116). Der kendes fem børn, bl.a. nedennævnte Laurids Jepsen, der var herredsfoged 1615 og 1625.

Børn:

1. Laurids Jepsen. Født senest 1565. Døde 1629/30 i Resendal, begravet fra Gødvad Kirke. Gift senest 1590 med Anne Andersdatter, født senest 1570. Levede vist endnu 1643, men døde før 1663 i Resendal. Han nævnes som herredsskriver 1599, herredsfoged 1615-1625 i Hids Herred
2. Maren Jepsdatter. Født omkring 1570. Levede endnu 1637. Gift 1. gang med Anders Thomsen. Født senest 1535, søn af præsten samme sted Thomas Andersen og hustru. Levede endnu 1610. Gift 2. gang efter 1610 med eftermanden i embedet Niels Christensen Hjortsvang. Døde ca. 1642/43.
3. Anne Jepsdatter. Født senest 1590. Døde før 22. juni 1636. Var 1634 bosat i Kejlstrup
4. Søren Jepsen. Født senest 1580, døde omkring 1611, var sandsynligvis ugift. Var slotsskriver på Silkeborg.
5. Anders Jepsen. Født senest 1580. Døde efter 8. juni 1642. Anders blev gift senest 1610 med Karen Tøgersdatter, født omkring 1580 på Duelundsgaard i Sjørlev Sogn, datter af Tøger Jensen (+ 1641) og dennes første hustru Bodil Christensdatter (+ før 1625). De boede i Kjellerup.

side 378

Jesper Nielsen havde ikke sønnen Laurids Jepsen, der i stedet var søn af ovennævnte Jep Lauridsen

Laurids Jepsen i Resendal, 1615, 1625

Herredsfoged i Hids Herred 1615. Født senest 1565, søn af ovennævnte Jep Lauridsen. Døde 1627/30. ~ med Anne Andersdatter. Boede som selvejer i Resendal. Nævnes som fæster af Resenbro 1586. Nævnes første gang 28. marts 1615 som herredsfoged (Silkeborg Lens regnskaber 1614-1616, opslag 164). Han er åbenbart også tiltrådt embedet dette år, da der under udgifter til embedsmændene i regnskaberne, her ud for Laurids Jepsen står anført i margen: *ere och först dette aar forordnit till herrits fouget*, hvilket også passer med den forrige herredsfoged nævnes endnu juni 1614. Nævnes sidste gang 5. juli 1625 som herredsfoged (Silkeborg Lensregnskaber 1624-28 II, opslag 225). Der kendes seks børn, bl.a. nedennævnte skriver Anders Lauridsen.

Børn:

1. Anders Lauridsen. Født senest 1585 i Resendal. Døde 1669 i Resendal, begravet fra Gødvad Kirke. Gift senest 1625 med Margrethe Andersdatter Vendelbo. Født senest 1600, datter af skovrider i Grauballe Anders Pedersen Vendelbo (+ før 1671) og Karen Pedersdatter (+ efter 1671). Døde 1682 i Resendal. Margrethe blev gift 2. gang 1669/70 med Johan Sørensen, dræbt (vådeskud) 7. februar 1707 på Resendal Vestergaard. Anders nævnes som herredsskriver 1639-69.
2. Jacob Lauridsen Resendal. Født ca. 1589 i Resendal. Døde 25. december 1637, begravet i Maribo Domkirke, 48 år gammel. Gift med Maren Nielsdatter, født i Maribo. Nævnt 1637. Hun giftede sig 2. gang med Peter Villiamsen Skotte. Født i Montros i Skotland, søn af Hans Williamson. Døde 20. oktober 1657. Jacob nævnes som skriver og ridefoged på Maribo Kloster på Lolland, senere Rådmand i Maribo.
3. Jacob Lauridsen Resendal. Født i starten af 1590'erne i Resendal. Han levede endnu 12. december 1639, men kaldes salig 16. april 1668. Gift efter 1624 med Anne Pedersdatter. Datter af borger i Aarhus Peder Jensen Tunglund og hustru Anne. Døde før 1654. Hun havde gift 1. gang med Mikkell Jensen Skumstrup, søn af Jens Pedersen og hustru Johanne Sørensdatter i Skumstrup. Døde 1624/32 i Aarhus.
4. Anne Lauridsdatter. Født senest 1596. Døde før den 13. januar 1663. Gift den 24. september 1614 i Resendal med Laurids Pedersen Fog på Farregaard i Farre i Sporup sogn. Født omkring 1581, søn af Peder Nielsen Fog (+1614) og hustru Maren Nielsdatter Leth (+1612). Døde ved 1660.
5. Rasmus Lauridsen. Født omkring 1596. Døde efter 1657. Rasmus var gårdfæster i Gødvad under Silkeborg.
6. Christen Lauridsen. Født senest 1600. Døde efter 1630. Gift før oktober 1629 med Karen Olufsdatter Storm. Født ca. 1605, datter af Oluf Andersen Storm (død 1654) og hustru Elline Lauridsdatter (død 1628/29). Christen fik den 26. august 1630 borgerskab i Aarhus.

side 383

Herredsskriveren i Hids Herred var i 1506 sikkert Peder Skriver i Serup. Han skyldte da en okse. *Rigsråd Niels Clementsens regnskabsbog, gældsbog 1506-10, Jyske Samlinger 2,1, s. 223.*

side 384

Laurids Jepsen, 1599

Var herredsskriver i Hids Herred 1599.

Identisk med ovennævnte Laurids Jepsen, der blev herredsfoged 1615.

Nævnes 22. maj 1599 direkte som herredsskriver (Silkeborg Lensregnskaber 1595-1609 II, opslag 65), men nævnes flere gange på skriverens plads.

side 385

Anders Lauridsen, 1647

Var herredsskriver i Hids Herred 1647, men måske allerede 1639. Født senest 1585, søn af ovennævnte herredsfoged Laurids Jepsen. Døde 1669 i Resendal. ~ med Margrethe Andersdatter Vendelboe, født 1585/90, datter af skovfoged Anders Pedersen Vendelboe og hustru Karen Pedersdatter i Gravballe. Margrethe ~ 2. gang 1669/70 med Johan Sørensen. Dræbt 1707 i Resendal (vådeskud). Anders boede som selvejer i Resendal. Fæster af Resenbro fra 1633. Nævnes første gang direkte som skriver 1647 (Silkeborg Lensregnskaber ekstraskatte-mandtal 1643-1651, opslag 190), men fra 1639 står han altid nævnt på skriverens plads. Nogle gange før dette år også. Sidste gang sandsynligvis ved sin død, men bevislig hvor han afslutter tingbogen 1663-1665 den 27. august 1665 *Anders Lauridzen Egin haand*. Der findes ingen tingbog 1665-1669 (Hids Herreds tingbog 1663-1665, fol. 20b, opslag 275). Der kendes fem døtre. Se også Fra Viborg Amt 1960, 1972 og 1979, dog med forbehold, der er flere fejl.

Børn:

1. Anne Andersdatter. Født senest 1655. Levede endnu 15. august 1718 i Resendal. Gift senest 6. februar 1677 vel i Gødvad Kirke med Jens Lauridsen. Født omkring 1645. Døde 1707 i Resendal og blev begravet fra Gødvad Kirke.

2. Kirsten Andersdatter. Født senest 1658 i Resendal. Døde 1697 på Resendal Mølle (?). Gift den 24. juni 1677, vel i Gødvad Kirke, med Anders Jensen fra Grauballe. Født senest 1655, levede 13. december 1717. (Døde 1736 i Grauballe, 82 år gl. er det ham ?).
3. Karen Andersdatter. Født senest 1660 i Resendal. Døde før 16. maj 1718.
4. Else Andersdatter. Født senest 1660. Døde 1725. Gift 1. gang før 30. maj 1682 med Jørgen Valdemarsen, søn af Valdemar Jørgensen Piper i Gødvad. Døde 1701. Gift 2. gang før 1704 med Hans Henriksen Klock. Født ca. 1675, søn af *instrumentisk* (musiker) i Aarhus Henrik Bertelsen Kloch og hustru Marie Sildemand. Døde efter 1712.
5. Maren Andersdatter. Født senest 1660 i Resendal. Gift imellem 27. maj 1679 og 30. maj 1682 med Christen Christensen Winther i Hvinningdal i Balle Sogn.